

Saksprotokoll

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtedato: 24.03.2021
Sak: 44/21

Resultat:

Arkivsak: 20/4030 - 64
Tittel: HØRING - NOU 2020:15: DET HANDLER OM NORGE

Behandling:

Aud Riseng fremmet slikt tilleggsforslag

Velferd

Kommunal sektor er avgjørende for å sikre velferd og utvikling. Finansieringen av kommunenes helse- og omsorgstjenester må løses om tjenestene skal kunne opprettholdes på sikt. Statens andel av kostnader til særlig ressurskrevende tjenester må styrkes betydelig og statlige oppgaver og tjenester må ikke skyves over på kommunene uten at det både er en plan og en finansiering for det. For å løse framtidens utfordringer må det satses på innovative tjenester knyttet til utvikling og implementering av velferds- og helseteknologi i kommunene.

Innstillingen med tillegg som fremmet av Aud Riseng ble enstemmig godkjent.

Vedtak:

**Hamar formannskap avgir flg. høringsuttalelse til
«NOU 2020:15 Det handler om Norge - Bærekraft i hele landet »:**

Hamar formannskap kjenner seg godt igjen i den situasjonsbeskrivelsen utvalget gjør av utfordringene i distriktene og støtter opp om å utvikle tiltak innen den «brede distriktpolitikken» som kan gi likeverdig grunnlag for å utvikle attraktive og gode lokalsamfunn.

Det er nødvendig og prisverdig at det foreslås nye grep for å sikre bosetting og næringsutvikling i distriktene. Imidlertid kan det stilles spørsmål om denne meldingen kommer 20 år for sent. Folketallet i de fleste distriktskommuner vil gå ned med dagens demografisammensetning og det er krevende å få befolkningskurven til å peke oppover basert på tilflytting alene.

Innlandet er i en særstilling som det første fylket i Norge hvor det er flere eldre enn yngre. Innlandet er også det minst urbaniserte fylket i Norge. I de siste femti årene har Innlandet (tidligere Hedmark og Oppland) vært styrt med balansert utvikling som mål, hvor det er forsøkt å kompensere for manglende utviklingen gjennom ulike politisk styrte virkemiddel. Resultatet har uteblitt målt i bedre befolkningsutvikling. Det er i liten grad gitt sammenliknbare insentiver til de befolkningstunge delene.

Resultatet totalt sett er befolkningsnedgang i fylket, og liten vekst i byregionene. I 2020 hadde bare to av ni regioner i Innlandet befolkningsøkning, og **samtlig**e hadde nedgang i gruppen 20-30 år. Vekst i Innlandet er umulig hvis regionene rundt Mjøsa, Kongsvinger og Elverum ikke har vekst. En strategi for bedre distriktpolitikk vil derfor være å også stimulere regionsentrene slik at nabokommunene kan nyte godt av denne veksten. Dette gjelder både for byene og regionsentra som Fagernes, Otta, Vinstra, Tynset o.a

Styrke regionsentrene

Regionsentra må behandles mer på linje med storbyene. Regionsentra er avgjørende for om utviklingen i distriktene kan snus, disse vil utgjøre «de lokale demningene». Det er avgjørende at regionsentrenes utvikling ikke blir for svak. En utvikling som er for svak til å balansere opp nedgangen i distriktene vil ramme totaliteten. Innlandets regionsentrene ivaretar i dag viktige kultur og samfunnsoppgaver også for områdene rundt og har i tillegg ressurskrevende «storbyutfordringer».

Forsøk

Innlandet fylke bør bli forsøksfylke for utprøving av nye distriktpolitiske virkemidler i tråd med utvalgets anbefalinger. Det bør også søkes «frikommuneforsøk» med fristilling fra statlige retningslinjer for å skape nye gode løsninger – rammestyring.

Digital infrastruktur og veger

Høyhastighets bredbånd til alle husstander må på plass og statens finansiering må sikre dette der markedet ikke leverer. Regionforstørring gjennom utbedring av fylkesvegnettet og ved utbygging av aksene Elverum – Raufoss er viktige bidrag for å styrke lokale arbeidsplasser og bosetting.

Utdanning

Å kunne ta utdanning og oppdatere kompetanse både på campus og uten å flytte er viktig og det må sikres virkemidler for å utvikle dette tilbudet til vårt fylke.

Boligmarkeder

Det må tas en gjennomgang av skattesystem og virkemidler i Husbanken for å utvikle et mer velfungerende system og en bedre balanse mellom sentrum – periferi.

Finansiering av kommunal sektor

I gjennomgangen av Inntektssystemet vurderer om «hyttekommuner» med stort antall deltidsinnbyggere skal kompenseres for ekstra kostnader og må sikre at de regionalpolitiske elementene kompenserer ut fra de faktiske distriktsutfordringer som eksisterer i ulike områder.

Velferd

Kommunal sektor er avgjørende for å sikre velferd og utvikling. Finansieringen av kommunenes helse- og omsorgstjenester må løses om tjenestene skal kunne opprettholdes på sikt. Statens andel av kostnader til særlig ressurskrevende tjenester må styrkes betydelig og statlige oppgaver og tjenester må ikke skyves over på kommunene uten at det både er en plan og en finansiering for det. For å løse framtidens utfordringer må det satses på innovative tjenester knyttet til utvikling og implementering av velferds- og helseteknologi i kommunene.

Enstemmig vedtatt.

Postadresse:
Postboks 4063
2306 HAMAR

Besøksadresse:
Vangsvegen 51
HAMAR

Telefon: 62563124